ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การรับรู้ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ สตรีวัยหมดประจำเดือนในจังหวัดนครสวรรค์

ชื่อผู้เขียน

นางสาว สกุลรัตน์ ศิริกุล

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล ประธานกรรมการ
อาจารย์ สุชารี เหล่ารักพงษ์ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมบัติ ไชยวัณณ์ กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา ปริสัญญกุล กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สตรีวัยหมดประจำเดือนมีสุขภาพดีและ เข้าสู่วัยสูงอายุได้โดยมีคุณภาพชีวิตที่ดี การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของสตรีวัยหมดประจำเดือน ซึ่งแบ่งเป็นสตรีระยะใกล้หมดประจำเดือนและ สตรีระยะหมดประจำเดือน เปรียบเทียบการรับรู้ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ระหว่างสตรีทั้ง 2 กลุ่ม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมส่ง-เสริมสุขภาพของสตรีทั้ง 2 กลุ่ม โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างสตรีวัยหมดประจำเดือนที่มีอายุตั้งแต่ 40-68 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2542 จำนวน 214 ราย แบ่งเป็นสตรีระยะใกล้หมดประจำเดือน และสตรีระยะหมดประจำเดือน กลุ่มละ 107 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้าง โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมี 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบสอบถามการรับรู้ภาวะสุขภาพ และ 3) แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของ สตรีวัยหมดประจำเดือน ซึ่งดัดแปลงจากแบบวัดแบบแผนการดำเนินชีวิต (Health Promoting

Lifestyle Profile, HPLP) ของวอล์คเกอร์ ชีครีสต์ และเพนเดอร์ (1987) ซึ่งได้ผ่านการหาความ ตรงเนื้อหาและทดสอบความเชื่อมั่นแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบค่า t และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สตรีระยะใกล้หมดประจำเดือนและสตรีระยะหมดประจำเดือนมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้ มีการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่
ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับดีมากใน
ด้านการบรรลุความสำเร็จในชีวิต และด้านการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น และมีการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับดีในด้านการดูแลรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย ด้าน
การรับประทานอาหาร และด้านการจัดการกับความเครียด การรับรู้ภาวะสุขภาพของสตรีระยะใกล้
หมดประจำเดือนและสตรีระยะหมดประจำเดือนไม่มีความแตกต่างกัน พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ของสตรีระยะใกล้ทมดประจำเดือนและสตรีระยะหมดประจำเดือนโดยรวมและรายด้านไม่มีความ
แตกต่างกัน การรับรู้ภาวะสุขภาพไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวมของสตรี
ทั้ง 2 กลุ่ม แต่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับพฤติกรรมด้านการมีสัมพันธภาพกับบุคคล
อื่นเฉพาะในกลุ่มสตรีระยะใกล้หมดประจำเดือน (r = -.32, p < .01)

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุข-ภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในสตรีวัยหมดประจำเดือน ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา วิจัยครั้งต่อไปแล้ว Thesis Title

Perceived Health Status and Heath Promoting Behaviors of

Menopausal Women in Nakhon Sawan Province

Author

Miss Sakulrat Sirikul

M.N.S.

Gerontological Nursing

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Linchong Pothiban

Chairman

Lect. Sucharee Laorakpong

Member

Assoc. Prof. Sombat Chaiwan

Member

Assoc. Prof. Dr. Sukanya Parisanyakul

Member

Asst. Prof. Dr. Chawapornpan Chanprasit

Member

Asst. Prof. Dr. Khanokporn Sucamvang

Member

Abstract

Health promoting behaviors are important factors making menopausal women be in good health and entering the elderly period with good quality of life. This study aimed to investigate perceived health status and heath promoting behaviors of menopausal women which included perimenopausal and menopausal groups, to compare perceived health status and health promoting behaviors between the two groups, and to examine the relationship between perceived health status and health promoting behaviors of the two groups. The study was conducted in 214 menopausal women aged 40-68 years residing in Amphur Muang, Nakhon Sawan Province during June to July 1999 in which perimenopausal and menopausal women were selected equally. Data were collected by structured interview. The research instrument was composed of 3 parts: 1) the Demographic Data Questionnaire, 2) the Perceived Health Status Scale, and 3) the Health Promoting Behavior Questionnaire modified from the Health Promoting Lifestyle Profile (HPLP) developed by Walker, Sechrist, and Pender (1987). The content validity and the reliability of the instrument were

assured. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test and Pearson 's product moment correlation coefficient methods.

The study results revealed that the perceived health status of perimenopausal women and menopausal women were at moderate level. The overall health promoting behaviors of both groups were at good level, while the subscales of self actualization, and relationship with other persons were at very good level and the subscales of responsibilities for health, exercise, nutrition, and stress management were at good level. There was no significant difference in perceived health status and health promoting behaviors of both perimenopausal and menopausal groups. The perceived health status was not significantly related with the overall health promoting behaviors in both groups. However in perimenopausal women, only subscale of relationship with other persons was negatively related with perceived health status. (r = -.32, p < .01)

These findings provide baseline information for further research pertaining health behaviors and associated factors in menopausal women. Recomendations for further study were provided.